

København den 19. september 2024

Høring: Lovforslag om afskaffelse af indberetning af UTH

Hermed fremsendes til brug for det videre lovarbejde Transparency International Danmarks høringssvar til lovforslag om afskaffelsen af den centrale indberetningspligt af utilsigtede hændelser UTH. Transparency International efterlyser en mere grundig fremstilling af ministeriets overvejelser, for at det reelt er muligt at tage stilling til forslaget, herunder hvilken værdi i form af viden og redskaber, der potentielt mistes i arbejdet med at finde systemfejl og generelt på tværs have åbenhed om fejl.

Systemet med indberetning af UTH er en af hjørnesteenene i sundhedsvæsenets arbejde med åbenhed om fejl og en systematisk læringskultur. Helt centralt er sammenkædningen til ansvarssystemet; at indberetning ikke kan bruges som grundlag for at indlede tjenstlige sager. Princippet bag UTH er nogle af dem vi generelt arbejder for at udbrede også på andre områder i den offentlige forvaltning. Alt for ofte er der en overfokusering på ansvar frem for at finde fejl og lære af dem. Fejl er til for at blive rettet.

Transparency International Danmark er generelt meget optaget af, at ethvert problem ikke skal mødes med nye regler og regulering. Der skal være en balance. Hvis regeloverholdelse bliver vigtigere end de bagvedliggende hensyn, er der grund til at vurdere regler kritisk og eventuelt afskaffe dem eller afbureaukratisere. Hvis viden ikke bliver brugt eller ikke kan bruges, skal den ikke indsamles. Hvis de forpligtede ikke kan se meningen med reglerne og ekstraopgaver svækker det tilliden. Tillid kan generelt betegnes som, at der skal være robuste og transparente procedurer, der opleves retfærdigt.

Transparency International Danmark finder det naturligt at Indenrigs- og Sundhedsministeriet løbende gør sig overvejelser om afbureaukratisering, også af UTH systemet. Vi må dog konstatere, at vi savner nogle nærmere overvejelser og begrundelser for forslaget, udover de generelle og principielle omkring afbureaukratisering. Det ville have været naturligt, at det fremgik hvad det er for en nytteværdi, der har været af den centrale registrering, hvordan den er brugt, og hvis ikke, hvorfor den ikke har kunne give vigtig og anvendelig viden i arbejdet med systemfejl.

Det er mennesker, der begår fejl. Det er systemerne, der gør det muligt. Derfor er det helt afgørende at der er effektive mekanismer til at finde systemfejl også på tværs af landet på tværs af små enheder. Vi skal derfor opfordre til, at lovforslaget udbygges med disse overvejelser om den merværdi den centrale videnopsamling har eller ikke har givet. Hvis den ikke har givet noget, kan det jo være rigtigt at ophæve reglen – og der vil dermed kunne opnås tillid til den foreslåede ordning. Det gør det nuværende overordnede niveau af overvejelser i lovforslaget desværre ikke.

Med venlig hilsen
Jesper Olsen
Formand